

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 107

Din 07.03.2018

Dosar nr.: 399/2017

Petiția nr.: 4049/03.08.2017

Petent:

Reclamat: Viceprimar Primăria Municipiul București Aurelian Bădulescu

Obiect: afirmații discriminatorii la adresa bucureștenilor afectați de bolile asociate cu poluarea aerului

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

.....

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

....., Instituția Primarului Municipiului București, strada Regina Elisabeta nr. 47, sector 5, București

I. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă afirmațiile (înregistrare depusă la dosar min. 34) Viceprimarului Bucureștiului din cadrul emisiunii "Interviurile Europa FM: Bilanțul Bucureștiului la 1 an de la alegeri", din data 17.05.2017, ca fiind discriminatorii și jignitoare la adresa bucureștenilor afectați de noxe.

4. Petentul, având afecțiuni respiratorii cauzate de poluarea aerului (a atașat la dosar o adeverință medicală din 20.12.2016), consideră că Viceprimarul Capitalei, Aurelian Bădulescu, în cadrul emisiunii radio de la Europa FM "Interviurile Europa FM: Bilanțul Bucureștiului la 1 an de la alegeri", din data 17.05.2017", prin afirmațiile sale, a discriminat și a desconsiderat bucureștenii care au dobândit afecțiuni respiratorii cauzate de poluarea aerului.

5. Viceprimarul a participat alături de consilierii..... și..... la emisiunea radio "Interviurile Europa FM: Bilanțul Bucureștiului la 1 an de la alegeri", din data 17.05.2017" (filmată – transmisă în direct și în mediul online). La această emisiune, moderatorul emisiunii a pus în discuție faptul că Bucureștiul este unul dintre cele 3 orașe din cauza cărora Comisia Europeană a impus procedură de infringement pentru calitatea aerului. În contextul prezentării de către a unor informații oferite de un studiu, potrivit căruia un număr de 8 000 de cetățeni bucureșteni

decedează anual din cauza afecțiunilor respiratorii generate de noxe periculoase, viceprimarul a întrebat participanții la emisiune dacă acest număr li se pare că este mare – *"Pai, și, e mult? E mult?"* (emisiunea poate fi urmărită pe canalul youtube și a fost atașat la dosar un CD cu înregistrarea acesteia <https://www.youtube.com/watch?v=hyxsheuUt9s>. Întrebarea este la min. 34 a înregistrării). În cadrul emisiunii, legat de problematica discutată, cea a poluării din București, Viceprimarul susține că poluarea este în parametri normali.

II. Procedura de citare

6. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin adresa nr. 4049/23.08.2017, a citat părțile pentru data 12.09.2017.

7. Petentul a fost prezent la ședința de audieri, reclamatul a fost absent.
Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Petentul, având afecțiuni respiratorii cauzate de poluarea aerului (a atașat la dosar o adeverință medicală din 20.12.2016, diagnosticul fiind astm bronșic provocat de poluarea aerului), consideră că Viceprimarul Capitalei, Aurelian Bădulescu, în cadrul emisiunii radio de la Europa FM "Interviurile Europa FM: Bilanțul Bucureștiului la 1 an de la alegeri", din data 17.05.2017", prin afirmațiile sale, a discriminat și desconsideră bucureștenii care au dobândit afecțiuni respiratorii cauzate de poluarea aerului și sunt victime ale poluării. În momentul în care un invitat i-a adus la cunoștință că, potrivit unui studiu, 8 000 de bucureșteni mor anual din cauza afecțiunilor respiratorii generate de noxe periculoase, viceprimarul a întrebat participanții la emisiune dacă acest număr li se pare că este mare – *"Pai, și, e mult? E mult?"*. Petentului i se pare că această afirmație este discriminatorie, de marginalizare pentru bucureștenii cu afecțiuni respiratorii cauzate de calitatea aerului necorespunzătoare, având în vedere că petentul desfășoară atribuții în aplicarea măsurilor legale pentru ca poluarea aerului să se diminueze.

9. Petentul consideră că, reclamatul, prin afirmațiile sale, subliniind că numărul de 8000 de victime anuale ale poluării din București nu este unul major, desconsideră grupul de cetățeni afectați de noxele periculoase, că acest lucru poate fi asemănat cu luarea în derâdere a Holocaustului. Acesta se consideră discriminat de Viceprimar, refuzându-i-se dreptul la sănătate. Petentul caracterizează declarațiile viceprimarului ca fiind ofensatoare, aduc atingere demnității personale și creează o atmosferă intimidantă, ostilă pentru categoria persoanelor cu boli cronice necontagioase generate de poluarea aerului.

10. Petentul susține că reclamatul ignoră și marginalizează categoria bucureștenilor cu boli cronice necontagioase afectați de poluare și că Primăria Municipiului București îngreădește dreptul la sănătate a acestei categorii de persoane.

11. Petentul consideră că, prin inacțiunile reclamatului și ale Primăriei Municipiului București față de problematica poluării, se perpetuează discriminarea persoanelor

afectate de bolile cronice necontagioase asociate poluării aerului.

12. Petentul, pe lângă faptul că sesizează C.N.C.D. cu privire la afirmațiile reclamatului din emisiunea radio din data de 17.05.2017, aduce în atenția Consiliului și anumite probleme legate de neîndeplinirea sau nerespectarea unor măsuri de reducere a emisiilor de poluanți în aer. Faptul că Primăria Municipiului București este informată de depășirile valorilor emisiilor poluante și nu ia măsuri în privința diminuării acestora, discriminează și își arată dezinteresul față de bucureștenii cu afecțiuni respiratorii cauzate și agravate de poluare.

Sușținerile reclamatului

13. Reclamatul, prin punctul de vedere nr. 4710/14.09.2017 depus la C.N.C.D. invocă excepția de inadmisibilitate constând în lipsa obiectului petiției, acesta fiind în mod vădit nefondat, raportat la domeniul de aplicare al prevederilor O.G.137/2000.

14. Reclamatul solicită ca petentul să facă dovada că aparține categoriei cetățenilor cu afecțiuni asociate cu poluarea aerului.

15. Reclamatul solicită ca petentul să facă dovada studiului care confirmă numărul de 8 000 de bucureșteni care își pierd viața din cauza noxelor. Acesta consideră că petentul a făcut prezumțiile din cuprinsul petiției pe baza afirmațiilor consilierului, invitat în emisiunea radio. Consilierul a citat date de o proveniență incertă, colectate de o organizație nenumită, declarații considerate ca generatoare de panică nefondată în rândul populației. Reclamatul susține că i-a atras atenția invitatului la emisiune, domnul, față de datele prezentate considerându-le incerte, încercând să-l responsabilizeze pe invitat în legătură cu declarațiile făcute, de a-l face să conștientizeze pericolele din spatele unor afirmații morbide și incerte ca datele prezentate.

16. Reclamatul consideră că declarațiile care fac obiectul dosarului analizat de Colegiul director nu intră sub incidența art. 3, art. 10 și art. 15 din O.G. 137/2000. Reclamatul consideră că petentul încearcă, cu rea credință, să dea o conotație diferită afirmațiilor sale, afirmații care nu trebuie interpretate altfel decât ca o cerere de lămuriri, adresată consilierului față de datele oferite de acesta asupra cărora, din timpul emisiunii, planau suspiciuni privind proveniența acestora.

17. Reclamatul consideră că afirmațiile petentului privind desconsiderarea problemelor persoanelor afectate de poluare de către viceprimar sunt neadecvate, interesul și implicarea reclamatului în bunăstarea bucureștenilor fiind exprimat, direct și indirect, în cadrul emisiunii, precum și prin participarea acestuia la emisiunea radio.

18. În ceea ce privește refuzul invocat de petent în acordarea serviciilor publice administrative și juridice și acordarea unor drepturi sau facilități, reclamatul susține că administrația locală face toate demersurile legale pentru a oferi bucureștenilor un aer mai curat, neexistând vreun refuz direct sau indirect, din partea administrației locale sau a reclamatului în a acorda servicii publice, drepturi sau facilități.

19. Reclamatul consideră că angrenarea într-un dialog deschis cu cetățenii Municipiului nu aduce atingere demnității ori creează o atmosferă de intimidare, ostilă, degradantă sau ofensatoare, în contextul spirit manifestat de reclamat în rezolvarea problemelor cu care se confruntă bucureștenii, indiferent de natura sau gravitatea acestora.

20. Reclamatul consideră că afirmațiile sale nu au avut niciun caracter ofensator, umilitor și nu au fost îndreptate, direct sau indirect, în direcția vreunei persoane sau grup de persoane bolnave. Acesta și-a exprimat interesul și dedicarea pentru rezolvarea problemelor tuturor cetățenilor bucureșteni, fără a face o diferență, fără a manifesta o preferință, tip de marginalizare, excludere sau respingere, neaducând atingere demnității oricărui cetățean sau a petentului. Acesta accentuează faptul că prin declarațiile acestuia nu s-a creat nicio atmosferă ostilă, de intimidare, degradantă, umilitoare sau ofensatoare menită să aducă atingere vreunei persoane în oricare dintre drepturile sale.

V. Motivele de fapt și de drept

21. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra unor declarații, formulate de către Viceprimarul Municipiului București, în cadrul emisiunii radio "Interviurile Europa FM: Bilanțul Bucureștiului la 1 an de la alegeri", din data 17.05.2017.

22. Luând act de plângere, astfel cum este formulată, Colegiul urmează a analiza excepțiile invocate de către partea reclamată, respectiv excepția obiectului vădit nefondat. În drept, potrivit dispozițiilor art.63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției” Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate.

23. Analizând excepția invocată, Colegiul director urmează a admite excepția invocată, constatând faptul că analiza privind modul în care Primăria Municipiului București implementează măsurile privind diminuarea poluării aerului nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

24. În consecință Colegiul director urmează să admită excepția invocată, pentru motivul mai sus arătat, urmând a analiza fondul petiției.

25. Ordonanța de Guvern nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000) la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

26. În drept, în soluționarea prezentei sesizări, apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

27. Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la declarațiile părții reclamate. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a

depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

28. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie:

- ✓ să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- ✓ să urmărească un scop legitim,
- ✓ să fie necesară într-o societate democratică și
- ✓ să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

29. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborate cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000, potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

30. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare, se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România, indiferent de boala cronică necontagioasă a acestora.

31. Protecția demnității unei persoane cu boală cronică necontagioasă constituie un scop legitim într-o societate democratică. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

- un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură pe criteriile prevăzute de OG 137/2000,
- or, un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui grup de persoane legat de criteriile astfel cum prevede art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

32. Colegiul director constată că a doua condiție (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului este îndeplinită.

Necesitatea ingerinței

33. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

34. În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

35. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

36. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de

apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

37. În scopul de a determina dacă respectivele declarații, obiect al prezentei sesizări, constituie element care vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, Colegiul director va examina: obiectivul urmărit de partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, unde au fost făcute afirmațiile.

Obiectivul urmărit

38. Obiectivul urmărit este important: a dori acestuia să disemineze opinii legate de persoanele afectate de boală cronică necontagioasă ori a urmărit doar informarea publicului asupra unui subiect de interes public (vezi *Jersild c. Danemarca*). În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

39. Colegiul director constată că, prin declarația sa, partea reclamată a urmărit să-și exprime punctul de vedere în calitate sa de Viceprimar al Municipiului București cu privire la unul dintre subiectele puse în discuție în cadrul emisiunii radio ”Interviurile Europa FM: Bilanțul Bucureștiului la 1 an de la alegeri”, din data 17.05.2017”. La această emisiune, moderatorul emisiunii a pus în discuție faptul că Bucureștiul este unul dintre cele 3 orașe din cauza cărora Comisia Europeană a impus procedura de infringement pentru calitatea aerului. Pentru a nu fi sancționată, România este obligată să diminueze poluarea aerului prin diferite planuri și proceduri, la nivelul primăriilor din cele trei orașe. În cadrul emisiunii, legat de problematica discutată, cea a poluării din București, Viceprimarul susține că poluarea este în parametri normali. În cadrul emisiunii, unul dintre invitați a prezentat datele unui studiu, pentru a sublinia gravitatea problematicei calității aerului din București. Conform aceluși studiu, 8 000 de bucureșteni mor anual din cauza unor boli respiratorii generate sau agravate de calitatea aerului. Legat de numărul de 8000 de bucureșteni prezentat de invitat ca fiind unul îngrijorător, Viceprimarul s-a arătat mirat, nefiind impresionat de numărul de 8 000 de morți din cauza calității aerului, nu-l consideră mare sau reprezentativ, în contextul problematicei discutate.

40. Colegiul director nu reține o intenție, a părții reclamate, în a amenința persoanele cu afecțiuni respiratorii generate de calitatea aerului, prin declarațiile sale dar, reține o culpă a acestuia rezultată prin desconsiderarea și stilul disprețuitor al întrebării, care au ca efect o atingere a demnității umane cetățenilor români, bucureșteni, care suferă de boli cronice necontagioase legate de afecțiuni respiratorii generate sau agravate de calitatea necorespunzătoare a aerului.

41. Colegiul director apreciază că, în speță, afirmațiile părții reclamate nu au avut rolul de a informa publicul.

Contextul în care a avut loc

42. Afirmațiile au fost făcute în cadrul emisiunii radio ”Interviurile Europa FM: Bilanțul Bucureștiului la 1 an de la alegeri”, din data 17.05.2017”. La această emisiune, moderatorul emisiunii a pus în discuție faptul că Bucureștiul este unul dintre cele 3 orașe din cauza cărora Comisia Europeană a impus procedură de infringement pentru calitatea aerului. În cadrul emisiunii, legat de problematica discutată, cea a poluării din

București, Viceprimarul nu consideră că sunt probleme speciale legate de calitatea aerului, în timp ce, atât moderatorul cât și ceilalți doi invitați subliniază gravitatea și neîndeplinirea unor măsuri de îmbunătățire a acesteia. În contextul în care unul dintre invitați prezenta datele oferite de o organizație neguvernamentală prin care, potrivit acesteia, sunt înregistrate anual 8 000 de decese pentru cetățenii bucureșteni afectați de poluarea aerului, Viceprimarul desconsideră amplitudinea problematicei discutate.

Conținutul declarațiilor

43. În contextul prezentării de către a unor informații oferite de un studiu, potrivit căruia un număr de 8 000 de cetățeni bucureșteni decedează anual din cauza afecțiunilor respiratorii generate de noxe periculoase, viceprimarul a întrebat participanții la emisiune dacă acest număr li se pare că este mare – ”Pai, și, e mult? E mult?”.

44. Faptul că Viceprimarul Municipiului București pus în fața unor date care relevă că 8 000 de bucureșteni mor anual din cauza poluării, în contextul în care problematica poluării din București este semnalată și din rapoartele Uniunii Europene, pentru care s-au și luat măsuri, se arată neimpresionat, desconsiderând și ignorând numărul deceselor, duce la izolarea persoanelor cu boli cronice afectate de poluare, lezându-i și marginalizându-i, punându-i în inferioritate. Prin această întrebare ”Pai, și, e mult? E mult?” Viceprimarul desconsideră persoanele care suferă de boli cronice necontagioase vulnerabile la efectele poluării, lezându-le demnitatea. Prin această întrebare Viceprimarul Municipiului București ia în derâdere problematica acestui grup vulnerabil și transmite un mesaj publicului de desconsiderare față de situația persoanelor cu afecțiuni respiratorii generate de poluare.

45. Declarația este lipsită de responsabilitatea unei exprimări publice a unei persoane care îndeplinește o funcție de demnitate publică cu atribuții în apărarea intereselor cetățenilor, care aplică măsuri de îmbunătățire a calității aerului în Municipiul București.

46. Conținutul declarațiilor a condus la crearea unei atmosfere ostile, degradante, ofensatoare, umilitoare la adresa cetățenilor români, bucureșteni, defavorizați de efectele calității aerului, care suferă de boli cronice generate de calitatea aerului, potrivit art. 15 din O.G. 137/2000.

Unde au fost făcute afirmațiile respective

47. Având în vedere faptul că afirmațiile respective au avut loc în cadrul unei emisiuni radio (filmată – transmisă în direct și în mediul online), acestea au avut un caracter public.

48. Impactul public al respectivei declarații este unul semnificativ, informațiile au fost preluate și difuzate sub formă de știri și articole.

Persoana, funcția autorului declarației

49. Reclamatul a îndeplinit, la momentul faptei, funcția de demnitate publică, funcția de Viceprimar al Municipiului București. Această funcție este una de autoritate, orice exprimare a unei persoane care exercită funcția de Viceprimar al Municipiului București are un efect major în opinia publică și societate. Cu atât mai mult, Viceprimarul este investit pe lângă multe atribuții în diverse probleme și în cea a îmbunătățirii aerului, în luarea de măsuri directe, în rezolvarea și îmbunătățirea situației persoanelor și cea a categoriilor dezavantajate Viceprimarul este o persoană cu o notorietate, este un puternic formator de opinie, modelează, influențează comportamentele membrilor societății. Ca atare, Viceprimarul are obligația să fie riguros în exprimare, să trateze cu echilibru situațiile și să promoveze în discursul public respectul reciproc, chiar și atunci când există diferențe de opinii cu privire la subiectele aflate pe agenda publică. Din aceste considerente, funcția de demnitate publică a părții reclamate, la momentul

declarației sale, constituie o circumstanță ce impune o analiză mai severă a comportamentului părții reclamate.

Concluzii

50. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și pluraliste. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

51. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirii personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, *Lingens vs. Austria*, *Oberschlick vs. Austria*, *Sunday Times vs. U.K.*, *Observer și Guardian vs. U.K.*, *Castells vs. Spania*, *Thorgeirson vs. Islanda*, *Jersild vs. Danemarca*, *Goodwin vs. U.K.*, *De Haes și Gijels vs. Belgia*, *Dalban vs. România*).

52. Din perspectiva analizei limitelor libertății de exprimare, această calitate poate fi asemănată cu cea a oamenilor politici sau a funcționarilor publici. Libertatea de exprimare este prețioasă pentru orice persoană dar în mod deosebit are un caracter indispensabil pentru persoanele alese în funcții de demnitate publică, pentru partidele politice și pentru membrii acestora, deoarece ei reprezintă pe cei care le dau votul, răspund preocupărilor acestora și le apără interesele (a se vedea Corneliu Bârsan, *Convenția Europeană a drepturilor omului*, comentată și adnotată, vol. I, pag. 750, pct. 66). Ingerința în limitele libertății de exprimare a unei persoane aflate în funcție de demnitate publică induce responsabilități deosebite instituțiilor statului.

53. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se “hrănește” din libertatea de exprimare”. (ibidem, pct. 66).

54. În speța de față se impune interferența statului în limitarea libertății de exprimare, având în vedere conținutul, contextul și calitatea părții reclamate, autor al declarației. Declarația părții reclamate a creat o atmosferă ostilă, degradantă umiltoare la adresa cetățenilor români, bucureșteni, care suferă de afecțiuni generate sau agravate de calitatea aerului, potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, care prevede următoarele:

55. „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist - șovină, de instigare la ură rasială sau națională ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umiltoare sau ofensatoare, îndreptat

împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia”.

56. De asemenea, Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de România prin Legea nr. 30 din 18 mai 1994, prevede în art.10 că: “orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare” și precizează în mod expres limitele acestui drept în alineatul 2 al aceluiași articol: “exercitarea acestor libertăți, (n.n. libertatea de exprimare, de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei) ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.”

57. Având în vedere considerentele de mai sus, Colegiul director reține faptul că afirmațiile părții reclamante constituie discriminare potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constatând astfel săvârșirea unei fapte de discriminare.

58. Raportat la fapta de discriminare constatată, Colegiul director dispune sancționarea cu avertisment contravențional a părții reclamante. În stabilirea sancțiunii Colegiul director a avut în vedere faptul că partea reclamantă nu a mai fost sancționată anterior.

59. De asemenea, Colegiul director recomandă ca formatorii de opinie, persoanele care îndeplinesc funcții publice să manifeste o rigoare potrivită în exprimare. Pentru viitor, Colegiul director atrage atenția persoanelor care îndeplinesc funcții de demnitate publică asupra faptului că statutul constituțional al acestor funcții și rolul acestor persoane în cadrul democrației constituționale îi obligă să își aleagă forme adecvate de exprimare, astfel încât prin declarațiile publice să evite mesajele sau comentariile interpretabile, care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței.

60. Colegiul director reține faptul că afirmațiile primei părți reclamante au un caracter discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, constatând astfel săvârșirea unei fapte de discriminare

61. Raportat la fapta de discriminare constatată, Colegiul director dispune sancționarea reclamantului cu avertisment.

62. Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență a C.N.C.D. privind analizarea aspectelor ce țin de problematica poluării
2. Constată existența unui tratament diferențiat, discriminatoriu, pe criteriul boală cronică necontagioasă, potrivit art. 2 alin. 1 și precum și al art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată
3. Sancționarea reclamantului cu avertisment pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1 și al art. 15 ale O.G. 137/2000, republicată
4. Colegiul director recomandă persoanelor care îndeplinesc funcții de demnitate publică asupra faptului că statutul constituțional al acestor funcții și rolul acestor persoane în cadrul democrației constituționale îi obligă să își aleagă forme adecvate de exprimare, astfel încât prin declarațiile publice să evite mesajele sau comentariile

interpretabile, care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței.

5. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 08.03.2018

M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.